

Tiltaksplan for barn i familier med lav inntekt

Vedtatt av Kommunestyret 29. januar 2018 (K-sak 13/2018)

Innhold

1	<i>Innledning</i>	3
2	<i>Relevante planer</i>	3
3	<i>Statlige planer og tilskuddsordninger</i>	3
4	<i>Satsningsområder</i>	4
4.1	Familie	4
4.2	Barnehage	6
4.3	Skole	6
4.4	Fritid	8
5	<i>Andre tiltak</i>	9
5.1	Koordinator for arbeidet i Grimstad kommune	9
6	<i>Oversikt over iverksatte tiltak</i>	10
7	<i>Oversikt over anbefalte tiltak</i>	11

1 Innledning

FNs barnekonvensjon sier i artikkel 27 at barn har rett til en levestandard som er tilstrekkelig for barnets fysiske, psykiske, åndelige og moralske utvikling. Det er foreldrene eller andre som er ansvarlige for barnet, som har det grunnleggende ansvaret for å sikre, innen sine evner og økonomiske muligheter, de levevilkår som er nødvendige for barnets utvikling.

Levestandarden i Norge har fulgt en oppadgående kurve de siste hundre årene. Likevel øker antall barn som lever i familier med vedvarende lav inntekt. Den siste tilgjengelige statistikken er fra 2015 og viser at 453 barn i Grimstad lever i familier med vedvarende lav inntekt. Vedvarende lav inntekt betyr at husholdningen har en inntekt på mindre enn 60 % av medianinntekten i landet (258 600 kroner) – og at dette har foregått over minst tre år. I tillegg kommer alle de barna som lever i familier med inntekt tett opp til denne grensen. Forskning viser at barn som lever i familier med lavinntekt sjeldnere går i barnehage og SFO, deltar i mindre grad i fritidsaktiviteter, har dårligere boforhold og har større vanskeligheter med å opprettholde vennsrelasjoner enn andre barn. Dette kan hemme barns sosiale og personlige utvikling.

Å ha en stabil bolig og at foreldrene er i arbeid er de viktigste faktorene for at barna kan delta i det sosiale fellesskapet. For at barn fra lavinntektsfamilier ikke skal reprodusere familiens økonomiske (og sosiale) status er det å gjennomføre utdanningsløpet det aller viktigste.

Rådmannens overordnede mål i handlingsprogrammet 2018-2021 er at Grimstad kommune skal redusere antallet unge mennesker på uføretrygd. Tidlig innsats er viktig for å nå dette målet. Denne tiltaksplanen har fire fokusområder; *familie, barnehage, skole og fritid*. Sammen utgjør disse elementene det som kan løfte barn ut av situasjonen og unngå å repetere foreldrenes mønstre.

Et viktig poeng med denne tiltaksplanen er å synliggjøre de tiltakene som allerede finnes i Grimstad kommune, og også hvilke tiltak som kan og bør gjennomføres. Barnefattigdom er et tema i flere sektorer i kommunen, men det er lite koordinert arbeid. Det er derfor viktig å lage en strategi hvor samarbeid står sentralt, både mellom sektorene og mellom kommunen og andre aktører.

2 Relevante planer

Grimstad kommune har en rekke planer som har betydning både for barn og unge generelt, og for spesielt utsatte barn og unge. De viktigste planene er «*God start på livslang læring*» Kommunedelplan for barnehage 2015-2027, «*Fra rådhus til klasserom – sammen om kvalitet i Grimstadskolen*» kommunedelplan for skolene 2015-2027, Plan for idrett og fysisk aktivitet 2017-2020, Boligsosial handlingsplan 2017-2020, handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2015-2018 og i kommunedelplan for helse og omsorg – *Fra passiv hjelp til aktiv mestring*. «*Opplevelser for livet*» kommunedelplan for kultur 2015-2027 har et kapittel om opplevelser for alle. «*En ny hverdag gjennom mestring og integrering*. Kommunedelplan for flyktningeområdet» tar for seg hvordan flyktninger som kommer til Grimstad skal komme seg i arbeid og få egen bolig. Det er også et kapittel om levekår i *Kommuneplan 2015-2027*.

3 Statlige planer og tilskuddsordninger

St. meld. Nr. 6 (2002-2003): Tiltaksplan mot fattigdom inneholder flere tiltak som retter seg mot sosialhjelpsmottakere og innvandrere, forbedringer i bostøtteordningen, endring av overgangsstøtten, fattigdomstiltak via frivillige organisasjoner med mer.

Regjeringens strategi (2015-2017): «*Barn som lever i fattigdom*» tar for seg en rekke satsningsområder og tiltak i arbeidet mot barnefattigdom. Regjeringen har her plassert ansvaret for tiltakene i de ulike departementene.

Fra og med 2017 er alle statens tilskuddsordninger som gjelder barnefattigdom samlet i en ordning – «*Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom*» som forvaltes av barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFdir). Grimstad kommune har fått tilskudd fra denne ordningen. I 2017 fikk Grimstad kommune totalt 820 000 kroner fra Bufdir til tiltak mot barnefattigdom. Tiltakene som ble støttet var *FUN 365* og *Opplevelser i Grimstad*.

Grimstad kommune er også med i prosjektet *SAMBA skole – samarbeid mot barnefattigdom*. Sammen med flere kommuner i Østre Agder gjennomføres et prosjekt i samarbeid med Agderforskning. Målet med prosjektet er å gjøre en kartlegging av erfaringer rundt tiltak, som alle kommunene kan bruke i sitt arbeid med levekårsutfordringer for et inkluderende skolemiljø. Prosjektet er støttet av Aust-Agder utviklings- og kompetansefond og Sparebankfondet Sparebanken Sør.

4 Satsningsområder

Det bor ca. 98 000 barn i hushold med vedvarende lav inntekt i Norge i dag. I Grimstad er tallet 453 (2015). Årsakene til at noen familier har havnet i denne situasjonen er ulike. Det handler om arbeidsledighet, rusproblemer, store og uventede utgifter, uheldige investeringer, sykdom og lignende. Årsakene er mange og svært ofte er dette problemer som kan ramme alle og som man ikke er direkte skyld i selv. For å løfte barn og deres familier ut av denne situasjonen, er det viktig med tidlig innsats, og det er viktig med tiltak som løfter hele familien. *Arbeid, utdanning (barnehage og skole) og en god og meningsfylt fritid* er derfor de områdene det fokuseres på i denne tiltaksplanen.

Fattigdom er et stort tabu i vårt rike samfunn. Det er derfor viktig at mange av tiltakene er universelle, altså rettet ikke spesielt mot de fattige, men av den art at alle kan benytte seg av det. Et eksempel på det er forslaget om et utstyrlager. Det er et tiltak hvor alle kan låne utstyr, men kommer spesielt lavinntektsfamilier til gode. Å utstyre barna med en bagasje så de kan ha et sosialt liv, gjennomføre utdanningsløp og komme i arbeid er den beste investeringen kommunen kan gjøre for å oppnå målet om å redusere antall unge på uføretrygd.

4.1 Familie

Det er flere faktorer som kjennetegner familier med vedvarende lav inntekt. De mest utsatte barna lever med enslige forsørgere, eller med foreldre som ikke har arbeid eller lever på trygd. Innvandrerfamilier er også overrepresentert i statistikken. Kombinasjonen dårlig råd og andre sosiale og eventuelle helsemessige problemer er krevende både for de voksne og for barna. Sosialtjenesteloven er viktig for å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. Loven skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Loven skal bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer.

Regjeringens strategi *Barn som lever i fattigdom* har syv innsatsområder for å bekjempe barnefattigdom, hvorav ett av dem er å forebygge ved å styrke utsatte familier.

4.1.1 Eksisterende tiltak

Kartlegge barns behov ved foreldrenes kontakt med NAV

Barn i lavinntektsfamilier blir normalt ikke innkalt til møter med NAV. Det kan likevel hende at brukerne blir bedt om å ta med barna om det er bekymring rundt hjemmesituasjonen. Ved bekymring blir det sendt bekymringsmelding til barnevernet. Det er mulig for disse barna å få dekket utgifter til kontingent og utstyr til en fritidsaktivitet, men NAV Grimstad bruker lite midler på dette. Dette tiltaket plasseres

under eksisterende tiltak, men kan med fordel utvikles slik at flere familier får tilbud om aktiviteter for barna.

Få enslige forsørgere uten jobb i arbeid

Hensikten med tiltaket er å øke inntekten til familien. Jobb er sikreste vei ut av fattigdom. Når barnet er under ett år kan man få overgangsstønad uten å være i yrkesrettet aktivitet. For å kunne motta overgangsstønad etter at barnet har fylt ett år, må du være i yrkesrettet aktivitet. Arbeidsplikten kan dekkes ved å være i minst 50 % lønnet arbeid eller relevant utdanning, være registrert hos NAV som reell arbeidssøker eller ved å etablere egen virksomhet. Arbeidsplikten gjør også at barn må i barnehage, noe som oftest er spesielt heldig i disse familiene.

Skjerming av barn og unges inntekt ved utmåling av økonomisk sosialhjelp

Etter sosialtjenesteloven skal barn og unges egne inntekter holdes utenfor familiens økonomiske beregning. Dette etterfølges i Grimstad.

Legater

Legater kan være en måte å spe på inntekten på eller være et viktig bidrag til spesielle anledninger. De er ofte øremerket til fattige og trengende. Grimstad kommune har tre legater som er aktuelle; «Grimstad kommunes utdanningslegat», «Grimstad kommunes sammenslåtte legater» og «O.R. Føreids legat»

4.1.2 Anbefalte tiltak

Familiekoordinator

Målet med en [familiekoordinator](#) er å bryte mønsteret hvor lavinntekt, og utfordringer som følger av lavinntekt, overføres fra en generasjon til neste. Det er godt dokumentert at foreldrenes utdanningsnivå, inntektsnivå, helse og bruk av offentlige støtteordninger overføres mellom generasjoner.

En familiekoordinator vil koordinere innsatsen rundt familien og sikre rett hjelp til rett tid til både barn og voksne i deltakerfamiliene. Familiekoordinator vil være en kontaktperson inn mot hjelpeapparatet og vil være i tett kontakt med deltakerfamiliene. Sammen utarbeider familien og familiekoordinator en plan for hvordan de skal jobbe sammen og hvordan målene til familien skal nås.

Familiekoordinator vil sammen med familien jobbe for å sikre akseptable boforhold og et stabilt oppvekstmiljø for barna, forbedret økonomisk situasjon, at foreldre kommer i arbeid eller i aktivitet og bedre helse for familien. Det er et særlig fokus på at barna i familien deltar i og finner sin plass i sosiale sammenhenger med andre jevnaldrende, og at barna mestrer skolehverdagen. Stillingen kan med fordel ligge under NAV kommunal.

Sommerjobber

Grimstad kommune bør i større grad tilby sommerjobber til ungdommer fra utsatte familier i kommunal regi. I budsjett- og handlingsprogrammet for 2018-2021 er det lagt inn midler til dette.

Lokaler til utlån ved bursdagsfeiring og andre store anledninger

Klasserommet i første etasje i Gamlebygget på Dømmesmoen kan leies ut til de som kan betale. De som ikke har anledning til det kan låne det gratis. Inntekten fra de som kan betale vil dekke utgiftene for de som ikke har anledning til å betale.

Øke etableringstilskuddet til klær og utstyr for nybosatte flyktninger

Tidligere fikk nybosatte flyktninger 5000 kroner i tilskudd pr. person til å kjøpe inn klær og utstyr (2000 kroner til sommerklær og 3000 kroner til vinterklær). Dette ble omgjort til 3000 kroner. Beløpet skal dekke *alt* en person trenger for å klare seg i hverdagen, og er langt fra nok. Kvalifiseringstjenesten rapporterer om barn som ikke har nødvendige klær og/eller utstyr til skole, barnehage, fritid og så videre.

Samtale om levekår på 6-ukerskontrollen

Helsesøstre bør ta opp familiens levekår på samme måte som det snakkes om rus og vold på 6-ukerskontroll etter fødsel.

4.2 Barnehage

Barnehageloven gir kommunene plikt til å tilby alle barn med lovfestet rett en barnehageplass. I «*God start på livslang læring*» kommunedelplan barnehage 2015-2027 står det at «tidlig innsats er et fokusområde i alle planer i kommunen. Barnehagen er de som først møter barna i utdanningsløpet. Tidlig innsats i barnehagen kan bidra til at de fleste barn klarer seg godt i skolegang og arbeidsliv seinere».

Barn som lever i familier med vedvarende lav inntekt har større risiko enn andre for å oppleve problemer med læring og/eller droppe ut av skolen. Det er viktig at disse får en god start på utdanningsløpet med et godt barnehage tilbud med nok pedagoger og fagarbeidere.

4.2.1 Eksisterende tiltak

Plass i barnehage

Alle barn som søker barnehageplass og har rett til det får plass i en av barnehagene i kommunen.

Redusert foreldrebetaling

Husholdninger med lavere skattbar inntekt enn 500 500 kroner kan søke om redusert pris i barnehagen. Det gjelder også om maksprisen overstiger seks prosent av husholdningens samlede inntekt. Det søkes om ett barnehageår av gangen. Ordningen gjelder både private og kommunale barnehager. I inneværende barnehageår er det 148 familier (170 barn) som får redusert foreldrebetaling.

Gratis kjernetid

Alle 3-, 4- og 5-åringene og barn med utsatt skolestart som bor i husholdninger med lav inntekt har rett til å få 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke. Inntektsgrensen er en samlet inntekt på mindre enn 450 000 kroner. I inneværende barnehageår er det 107 barn som har gratis kjernetid.

4.2.2 Anbefalte tiltak

Åpen barnehage

En åpen barnehage er noe annet enn en vanlig barnehage. En åpen barnehage er et sted hvor barna er sammen med sine foresatte. Det vil være en sosial arena hvor vennskap og tilhørighet kan oppstå på tvers av geografiske, sosiale og kulturelle skillelinjer. I tillegg vil det være fokus på å støtte foreldrene i sin rolle, et sted hvor brukerne lett kan søke veiledning samt koble på fagpersoner om det er nødvendig. Ansatte bør være pedagog pluss eventuelt helsesøster. Dette er et universelt tiltak som kommer alle som er hjemme med barn til gode. Fattige familier er også ofte preget av en ensom tilværelse og liten sosial arena. Åpen barnehage vil for dem være en nyttig arena for å knytte nye vennskap som en ellers ikke hadde hatt muligheten til.

4.3 Skole

Skolen er en av de viktigste universelle arenaene for læring og sosialisering. I «*Fra rådhus til klasserom - sammen om kvalitet i Grimstadskolen*» kommunedelplan for skolene 2015-2027 beskrives målene i Grimstadskolen som følgende:

- Elevene i Grimstad oppnår ut fra sine forutsetninger høy kompetanse i grunnleggende ferdigheter og fag, slik at de er godt forberedt til å delta i videre utdanning og arbeidsliv.
- Elevene i Grimstad opplever å bli verdsatt, ivaretatt og inkludert.

Gratisprinsippet i skolen står sterkt i Norge. Mange foreldre opplever derimot at det er store kostnader knyttet til skolehverdagen. Utstyr, turer, leirskoler og så videre koster penger. Det er derfor viktig at skolene selv holder gratisprinsippet høyt. Det er viktig at skolen ser på om de kan endre rutiner. Kan skolestart, foreldresamtaler og foreldremøter gjennomføres slik at foreldre slipper å ta ut ulønnede fridager?

Utdanning er nøkkelen til arbeid og inntekt, så å forhindre frafall i skolen er viktig. Det viser seg at ungdom fra lavinntektsfamilier faller ut av videregående opplæring oftere enn andre. Å sikre en solid grunnutdanning kan være en viktig investering for å unngå frafall.

4.3.1 Eksisterende tiltak

Gratis kjernetid i SFO for barn i familier med lav inntekt

Gratis kjernetid i skolefritidsordningen for barn i familier med lav inntekt innføres fra 1. januar 2018 etter samme kriterier som tilsvarende ordning i barnehagene.

Leksehjelp

Flyktingetjenesten har tilbud om leksehjelp hver tirsdag fra klokka 16-18 på Kulturskolen. Dette gjelder for elever fra 5. trinn og oppover. Flyktingetjenesten lønner to leksehjelpere og har i tillegg frivillige som stiller opp. Det er også leksehjelp for 1.-4. trinn hver tirsdag fra klokka 16-18. Det er ønskelig å utvide ordningen til å gjelde alle barn som har behov for det.

Alternative læringsarenaer

Å forhindre frafall i grunnskolen er viktig. Grimstad kommune har flere alternative læringsarenaer for elever som trenger det. Både Solrik og Fevik maritime leirskole har tiltak for elever som er på vei til å falle ut av skolesystemet eller trenger det av andre grunner. Det kan med fordel utarbeides flere tilbud. I kulturskolen er det kompetanse på kreative fag, og det er også pedagogisk kompetanse med mulighet for å tilpasse opplæring individuelt og i grupper.

4.3.2 Anbefalte tiltak

Godt SFO-tilbud i sentrum i skolens ferier

Det er viktig at det er et reelt SFO-tilbud for alle i skolens ferier. Da er det viktig at tilbudet ligger i gangavstand til kollektivaksen slik at alle har mulighet til å komme seg dit.

Øke antall lærlingeplasser

Grimstad kommune bør ta et større samfunnsansvar med tanke på å tilby lærlingeplasser. Det er mange elever som ikke kommer videre i sitt utdanningsløp fordi det ikke finnes ledige lærlingeplasser til dem. Grimstad kommune har ikke mange lærlingeplasser per i dag, men i budsjett og handlingsplan for 2018-2021 er det vedtatt at antall lærlinger skal økes til tre per tusen innbyggere (totalt ca 69 lærlinger).

Opplæring i personlig økonomi

Det er viktig å ha god styring på privatøkonomien. Mange barn opplever at dette kan være vanskelig. Andre kommuner har samarbeid med lokale banker hvor et klassetrinn besøker banken og får opplæring i hvordan de kan styre sin egen økonomi på en god måte. Dette vil komme alle – men spesielt barn fra familier som kanskje ikke har så god styring på økonomien – til gode.

4.4 Fritid

I tillegg til en god skole, er et godt fritidstilbud en viktig faktor for et godt liv. I Grimstad kommune er det mange tilbud, men er terskelen lav nok for å bli med for barn i lavinntektsfamilier? Barn og unge i familier som er i kontakt med NAV kan få dekket en fritidsaktivitet med utstyr. Dette gjelder også barn fra flyktningefamilier, disse får dekket en aktivitet med utstyr de første fem årene etter bosetting. Grimstad kommune har også innført Opplevelseskortet for barn og unge. Ved å benytte dette kortet kan barna få opplevelser de ellers kanskje ikke kunne dratt på på grunn av økonomiske eller andre hindre.

Det er viktig å ha kommunikasjon med lag og foreninger på hvordan de på best mulig måte kan tilrettelegge for barn i utsatte familier. Kommunikasjon og erfaringsdeling er viktig for å få til dette.

4.4.1 Iverksatte tiltak

FUN 365

Ti kommuner i Aust-Agder har inngått et samarbeid med Kilandsenteret gjennom prosjektet FUN 365. Prosjekt har fått statlig støtte gjennom barnefattigdomsmidler fra bufdir. FUN 365 er et tilbud til barn, unge og familier som ikke har den samme muligheten for ferie og fritidsopplevelser som andre. I denne sammenheng defineres barnefattigdom som fattige på opplevelser og/eller fattige på kroner, altså barn og/eller deres familier som av en eller annen grunn strever – og som kan ha glede og nytte av tilbudene i FUN 365 – uavhengig av årsak. Tilbudene er gratis for deltakerne.

Fritidsaktiviteter og utstyr til flyktningebarn

Alle barn (6-18 år) med flyktningebakgrunn får tilbud om en aktivitet inkludert utstyr innenfor 5 år etter bosetting. Hovedmålet er at alle barn får tilbud om å delta i en fritidsaktivitet som bidrar til integrering. Alle utgifter til aktiviteten dekkes av integreringstilskuddet i perioden. Å få barna til å delta i fritidsaktiviteter handler om integrering og språkopplæring og ikke minst mulighet for deltakelse med andre jevn gamle barn. Nødvendig utstyr til aktiviteter dekkes, eks. fotballutstyr, trommesett, gitar, innen rimelige grenser. Nødvendig utstyr til å utføre aktiviteten dekkes første gang. Ved fornyet innkjøp etter slitasje eller vekst, skal familien ansvarliggjøres og dekke dette selv. Likevel ses det til muligheter og behov for å sikre at barnet deltar. Man ser at flere fortsetter på aktiviteten etter femårsperioden, og dette bidrar til integrering i lokalmiljøet. Et minus ved ordningen er manglende kommunikasjon mellom aktivitet og familie. Det kan være vanskelig å forstå det som kommer i brev og epost (for eksempel loddosalg og penger inn på konto).

Svømmekurs for flyktningebarn

Alle barn (fra skolealder og opp til 18 år) fra flyktningefamilier får tilbud om svømmekurs. Dette er et samarbeid med Grimstad svømmeklubb og finansieres delvis med støtte fra Fylkesmannen. Barna får delta på kurs til de er trygge i vannet og kan svømme. Samarbeidet med Grimstad svømmeklubb er godt organisert og det er gode systemer for å følge opp barna i og rundt svømmeundervisningen. Det er usikkerhet knyttet til midlene fra Fylkesmannen. En annen utfordring i forhold til dette tiltaket er kapasiteten i svømmehallen.

Alle barn fra økonomisk vanskeligstilte familier skal sikres minst en fast fritidsaktivitet

Tiltaket skal sikre at alle barn (6-18 år) i Grimstad kommune er sikret mulighet til en stabil deltakelse i en fritidsaktivitet de har lyst til og gleda av å delta i. Det skal bidra til sosial integrasjon og stabilt vennemiljø, utvikling av sosiale ferdigheter, mestring og selvtilit. Det er viktig med jevn informasjon til alle som jobber med tjenestemottakere med barn for å sørge for tilstrekkelig kunnskap om dette og samtidig gi en påminnelse om at dette er viktig.

Opplevelseskortet

Opplevelseskortet gir barn og unge gratis tilgang til kunst-, kultur- og fritidsopplevelser. Kortet gir gratis inngang for barnet sammen med en venn eller en foresatt. I Grimstad har vi avtale med Dyreparken, Grimstad kulturhus, Frolandia, Grimstad bys museer, Grimstad turistkontor, Amazon og Jerv med

flere. Noen av tilbudene betaler Grimstad kommune for, andre blir sponset. I tillegg får hver kortbruker klippekort for hele familien i Grimstad svømmehall. Opplevelseskortet deles ut av NAV, barnevernet og kvalifiseringstjenesten. I tillegg er det søknadsskjema på kommunens nettside for de som ikke er i kontakt med noen av de nevnte tjenestene.

Gratis kulturlørdag

Syv lørdager i året arrangeres Gratis kulturlørdag på Kulturskolen. Der kan barn i alle aldre og deres foreldre/foresatte oppleve profesjonelle forestillinger, lage kunst, gå på sangstund og ukulelekurs og mye, mye mer. Arrangementene er gratis og åpne for alle. Kulturlørdagene trekker vanligvis mellom 300-600 besøkende.

Cristinas café

Høsten 2017 startet Cristinas café opp hver tirsdag på Kulturskolen. Her kan barn og unge komme og spise et varmt måltid etter skolen uten å betale for det. På tirsdager er det også leksehjelp og undervisning i kulturskolen i huset. Tilbudet ble finansiert av bufdirs barnefattigdomsmidler og var en suksess. Lokalene blir utilgjengelige mens det rives før bygging av barnehage, men det er ønskelig at det tas opp igjen når rivearbeidet er ferdig.

Teknikken ungdomsklubb

Teknikken er Grimstads kommunale ungdomsklubb og en viktig møteplass for ungdom fra alle sosiale og økonomiske lag. Det er viktig at tilbudet på klubben tilpasses brukerne og at alle har mulighet til å være med på aktiviteter i klubbens regi.

4.4.2 Anbefalte tiltak

Utstyrlager

Utstyr til bruk i skoletiden eller på fritiden kan være dyrt å anskaffe. Flere kommuner har hatt suksess med et utstyrlager hvor alle – uansett økonomisk situasjon – kan komme og låne det de trenger. Turutstyr, sportsutstyr og så videre. Utstyrlageret bør administreres av en eller et par personer slik at gjennomføringen blir enklest mulig. Grimstad kommune har søkt bufdir om midler til et slikt utstyrlager. Det er viktig at det plasseres lett tilgjengelig for brukerne.

5 Andre tiltak

5.1 Koordinator for arbeidet i Grimstad kommune

Arbeidsgruppen har i arbeidet med denne planen oppdaget at det arbeides godt med barnefattigdomsproblematikken i mange tjenesteområder i Grimstad kommune. Samtidig er det få som vet hva «de andre» gjør for de utsatte barna og deres familier. Det er også mange private og frivillige organisasjoner som arbeider med tematikken. For å få mest mulig ut av ressursene, anbefales det at det opprettes en stilling til dette arbeidet, slik at de gode tiltakene kan kommuniseres best mulig til flest mulig potensielle brukere. Dette kan også være et knutepunkt for de private og frivillige organisasjonene slik at kommunikasjonen mellom dem kan flyte og arbeidsfordelingen mellom Grimstad kommune og de andre gjøres på en fornuftig måte.

6 Oversikt over iverksatte tiltak

Område		Tiltak	Ansvar
Familie	1	Kartlegge barns behov i møter med familier med lav inntekt	NAV
	2	Få enslige forsørgere ut i jobb	NAV
	3	Skjerming av barns inntekt ved utmåling av sosialhjelp	NAV
	4	Legater. Arbeide med å synliggjøre dem for potensielle mottakere av legatmidler	Politisk sekretariat
Barnehage	5	Plass i barnehage. Alle barn i Grimstad kommune som har rett til det skal få plass i en barnehage.	Barnehagetjenesten
	6	Redusert foreldrebetaling i barnehagen for husholdninger med skattbar inntekt under 500 500 kroner (innført 2016)	Barnehagetjenesten
	7	Gratis kjernetid i barnehage. Alle 3-, 4- og 5-åringer som bor i husholdninger med inntekt mindre enn 450 000 kroner har rett på 20 timer gratis oppholdstid i barnehagen pr. uke (innført 2016)	Barnehagetjenesten
Skole	8	Gratis kjernetid i SFO. Alle skolebarn som bor i husholdninger med inntekt mindre enn 450 000 kroner har rett på 20 timer gratis oppholdstid i barnehagen pr. uke fra 1.1.2018	Skolesjef
	9	Leksehjelp. To ganger i uka er det leksehjelp for barn fra 5. klasse og oppover.	Flyktingetjenesten
	10	Alternative læringsarenaer. Fevik maritime leirskole, Solrik	Skolesjef
Fritid	11	FUN 365. Gir et ferietilbud til barn og unge som ellers ikke har anledning til det	Helse- og omsorg
	12	Fritidsaktivitet og –utstyr til flyktningebarn. Alle barn mellom 6-18 år fra flyktingefamilier får dekket en fritidsaktivitet (med utstyr) innenfor de første fem årene etter bosetting.	Flyktingetjenesten
	13	Svømmekurs for flyktingebarn. Alle barn fra skolealder opp til 18 år fra flyktingefamilier får tilbud om svømmekurs.	Flyktingetjenesten
	14	Fritidsaktivitet og –utstyr til barn i familier som mottar økonomisk sosialhjelp fra NAV	NAV
	15	Opplevelseskortet. Gir barn og unge i familier med vedvarende lav inntekt gratis inngang i Dyreparken, på kino, museer og andre kulturopplevelser og -aktiviteter	Kulturtjenesten NAV Flyktingetjenesten
	16	Gratis kulturlørdag. Syv lørdager i året er det Gratis kulturlørdag på Kulturskolen.	Kulturtjenesten
	17	Cristinas Cafe. Hver tirsdag serveres det gratis suppe til barn og unge på Kulturskolen samtidig som det er bl.a leksehjelp, sjakk-klubb og undervisning på Kulturskolen	Kulturtjenesten
	18	Teknikken ungdomsklubb	Kulturtjenesten

7 Oversikt over anbefalte tiltak

Område		Tiltak	Ansvar
Familie	1	Familiekoordinator. Koordinerer innsatsen rundt familien og sikrer rett hjelp til rett tid til både voksne og barn i deltaker-familiene	NAV Helse og omsorg
	2	Sommerjobb for ungdom	Jobbsentralen Kommunalteknikk
	3	Lokaler til bursdagsfeiringer og andre feiringer	Familiens hus
	4	Øke etableringstilskuddet til klær og utstyr til flyktninger	NAV Flyktningetjenesten
	5	Samtale om levekår på 6-ukerskontroll	Helsestasjonen
Barnehage	6	Åpen barnehage. En sosial arena for foreldre og barn	Familiens hus
Skole	7	Styrke leksehjelptilbudet på Kulturskolen for å inkludere alle barn	Flyktningetjenesten Skole
	8	Øke antall lærlingeplasser slik at ungdom fra Grimstad kan komme videre i sitt utdanningsløp.	HR-avdelingen
	9	Godt SFO-tilbud i sentrum i skoleferier. Kommunalt SFO-tilbud må være reelt for alle å bruke uansett hvor man bor. Nærhet til kollektivaksen.	Oppvekstsektoren
	10	Opplæring i personlig økonomi – samarbeid med bank?	Oppvekstsektoren/ bank
Fritid	11	Utstyrslager hvor foreninger, barn og unge og andre kan låne utstyr til turer og andre fritidsaktiviteter	Kulturtjenesten Frivilligsentralen
Annet	12	Koordinator for arbeidet i Grimstad kommune. Være ansvarlig for å arbeide med problemstillingene rundt barn i lavinntektsfamilier, være kontaktpunkt innad i kommunen og for organisasjoner som arbeider i feltet samt andre oppgaver som hører med	